

Детска градина № 15 „Райна Княгиня”

гр. Перник, ул. „Георги Мамарчев” № 9

тел. 076/ 60 67 53, 0882 481 232

e-mail: raina.knqginq15@abv.bg

УТВЪРДИЛ: Кремена Михайлова

Директор на ДГ № 15 „Райна Княгиня”

Заповед № 74/27.09.2022г.

ПРОГРАМА

**За гражданско, здравно, екологично и
интеркултурно образование**

I. ВЪВЕДЕНИЕ В ПРОГРАМАТА

Настоящата програма се издава на основание чл.5 ал.2 и чл.15, ал.4 от Наредба № 13/21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование и допълнението и изменението на наредбата.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.

Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.

Екологичното/устойчивото образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно ползване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различните измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиране на позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот,

както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

II. ЦЕЛИ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

I. Изграждане на детето като автономна и активна личност, която:

- ✓ Разбира общочовешките ценности и човешките права, участва в социалния живот;
- ✓ Зачита значимостта на всяка човешка личност, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
- ✓ Осъзнава и цени своята културна идентичност
- ✓ Взаимодейства по уважителен начин с членовете на семейството си и другите хора;
- ✓ Мотивира гражданската си позиция;
- ✓ Осъзнава поведението си и това на другите хора;
- ✓ Поддържа здравословен начин на живот на себе си и на другите от социалното си обкръжение;
- ✓ Познава и спазва нормите за екологична култура и поведение, с оглед опазване на природата;
- ✓ Осъзнава ,че детската градина е образователна институция, която възпитава и обучава децата в демократични ценности, създава здравословна среда, създава възможности в гражданско участие в межкултурната общност с взаимно разбиране, зачитане и толерантност.
- ✓ Носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора

2.Функциониране на ДГ № 15 „Райна Княгиня“ като автономна, активна и саморазвиваща се общност, която:

- ✓ Възпитава в демократични ценности

- ✓ Насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система.
- ✓ Утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация
- ✓ Изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение.
- ✓ Създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на детското самоуправление

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Изграждане на култура на поведение в детската общност и готовност за участие в живота на детската градина и този на гражданското общество в населеното място от всички участници в образователния процес – деца, педагози, родители.
2. Изграждане на здравна и екологична култура у детето.
3. Интеркултурно образование
4. Изграждане на национално самочувствие и отговорност у децата, възпитание на инициативност и подготовка за пълноценен живот. Патриотично възпитание. Български фолклор.
5. Безопасност на движението по пътищата
6. Формиране на компетентност у детето за справяне и самозащита при бедствия и аварии.
7. Противодействие на агресията, насилието и тормоза

III. НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

В ДГ № 15 „Райна Княгиня“ гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват във всички възрастови групи чрез игри:

- 1.интегрирано обучение по образователни направления
- 2.интегрирано обучение в допълнителните форми на педагогическо взаимодействие
- 3.като основна форма, планирана в годишното тематично разпределение със ОН „Околен свят“
- 4.в дейностите, които не са дейност на ДГ / ДОД/
5. в общата и допълнителна подкрепа на децата за личностно развитие Темите за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование за различните възрастови групи се определят с годишното тематично разпределение на образователното съдържание по ГЗЕИО през учебно време.

IV. РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

Рамковите изисквания за резултатите от обучението по ГЗЕИО са насочени към надграждане и разширяване на резултатите от обучението, определени в държавния образователен стандарт за предучилищно образование.

V.ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Институционалната политика на ДГ № 15 „Райна Княгиня“ за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование е насочена към изграждане и поддържане на демократична организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности ДГ № 15 „Райна Княгиня“ има утвърдени свои традиции и ритуали

- Ритуали свързани с живота в детската градина – напр. откриване и закриване на учебната градина;
- раздаване на удостоверенията за завършена подготвителна група;
- честване на национални и официални празници;
- Изслушване на държавния химн и тържествени моменти за детската градина.
- раздаване на удостоверенията за завършена подготвителна група;
- честване на национални и официални празници

VI. Дейности за организация на взаимодействието

Дейност	Форми и време за изпълнение	Участници/Отговорник	Забележка
Организиране на образователния процес в детската градина чрез поставяне на детето в активна позиция.	педагогически ситуации по образователни направления	Директор, учители на групите	съгласно Програмната система на детската градина
Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.	Празници; посещения на музеи и др. обекти; групи по интереси, школи, арт-работилници и др.	педагогически специалисти	съгласно плановете на различните групи
Разработване и участие в международни проекти и национални програми. През 2020 година в качеството на партньор съвместно с Етнотолеранс, участвахме в разработването на проект „ПОВИШАВАНЕ НА КАПАЦИТЕТА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА РАБОТА В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА“ финансиран от Оперативна програма „НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ“ 2014-2020	обявените срокове	работни групи	съгласно поканите за участие

Актуализиране на Система от символи и ритуали в детската градина.	по всяко време на учебната година при спазване на процедурата	директор	Процедура за приемане от Педагогически съвет и утвърждаване със заповед на директора
Провеждане на: <ul style="list-style-type: none"> • откриване и закриване на учебна година; • посрещане на децата от първа група; • връчване на Удостоверения за завършена подготвителна група; • Патронен празник. 	по календар	директор и учители на групите, ръководителите на групите по интереси, учител по музика	тези тържества се провеждат при условие, че са приети чрез Системата за символи и ритуали в ДГ
Връчване на Грамоти за учители и родители, допринесли за развитие на общността и деца, участници в състезания и конкурси.	при провеждане на събитието или в края на учебната година	директор	критериите трябва да са добре обмислени и предварително обявени
Оформяне на кът с символите – знаме, лого, химн на детската градина. Оформяне на битов кът	2022/2023 година	работна група	

Провеждане или участие в национални и местни празници – „ Сурва 2023 г.“ Международен маскараден фестивал,	по календар	директор	необходимо е да се прецизира участието в зависимост от възрастта на децата
--	-------------	----------	--

Тържествено отбелязване на Деня на град Перник 19.10.2020 г.			
Инициативи, свързани с международни дати: • 22 март – Световен ден на Земята; • 2 април – Международен ден на детската книга; • 31 май – Световен ден без тютюнопушене; • 16 ноември – Международен ден на толерантността; • 18 ноември – Световен ден в памет на жертвите от катастрофи и др.	по календар	учители на групите	инициативите и свързаните с тях дейности трябва да са съобразени с възрастта на децата
Честване на Коледа, Великден и други празници от народния календар.	по календар	директор	тържествата могат да се използват за запознаване с народните традиции, като се търси активното участие на детето
Организиране работилници за родители.	предхождат празниците	учители на групите	тази форма за организация на взаимодействието с родителите може да се използва, както за изработване на реквизити за празниците, така и за формиране на общност
Провеждане на благотворителни акции и концерти – събиране на дрехи, играчки, храни, използвани батерии, капачки и др.	по инициатива	Директор, учители	децата и родителите трябва да знаят и приемат каузата
Дейности, свързани с успешното интегриране на деца от различни етноси и изповедания. - България за всички		Директор, учители на групите	подборът на съдържанието трябва да бъде направен прецизно с помощта на специалисти по съответната етническа култура

--	--	--	--

Педагогически ситуации от тематична област „Безопасност на движението по пътищата“.	по график	учителите на групите	Съгласно методическите указания към програмите, утвърдени със Заповед № РД 09-2684/ 20.09.2018 г. на Министъра на образованието
Дейности от Плановете за противопожарна защита, бедствия, аварии и катастрофи, в т.ч. провеждане на обучението за защита при бедствия и оказване на първа долекарска помощ с децата от детските градини от тематична област „Действия при бедствия, аварии, катастрофи и пожари“.	по график	директор	Освен проиграване на Плановете за безопасно извеждане, на децата трябва да се подсигурят наблюдения в Пожарна служба, познавателни книжки, дидактични материали и др.
Превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти.	разисквания по ежедневни проблемни ситуации	учители на групите	
Възпитаване в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание	при тържествени моменти	директор	

<p>чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • изслушване на националния химн в тържествени за държавата и детската градина моменти; • поставяне на националния флаг на фасадата на детската градина. 		
<p>Поддържане на интернет страница с актуални новини за дейности, свързани с Програмата за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.</p>	<p>постоянно</p>	<p>директор;</p>

Програмата е приета от Педагогическия съвет на 26.09.2022 г.решението е отразено в протокол № 2. Утвърдени със заповед на директора № 74 / 27.09.2022 г.